EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 22.3.2024
COM(2024) 148 final

2024/0082 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Tämän asetusehdotuksen tarkoituksena on muuttaa tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87[1] liitettä I korottamalla tulleja, joita kannetaan tuotaessa Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevia tai sieltä vietäviä tällä hetkellä yhdistetyn nimikkeistön (CN) 10, 12, 14, 15 ja 23 ryhmään kuuluvia viljoja, öljysiemeniä ja niistä johdettuja tuotteita. Ehdotuksella korotetaan niiden Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta tulevien viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden tuontitulleja, joista tuojat eivät tällä hetkellä maksa tulleja lainkaan tai joista kannettavat tullit ovat alhaiset. Lisäksi kyseisiä Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevia tai sieltä vietäviä tavaroita ei luettaisi unionin tariffikiintiöihin.

Eurostatin tietojen mukaan viime vuonna Venäjän federaatiosta tuotiin EU:hun viljoja, öljysiemeniä ja niistä johdettuja tuotteita 4,2 miljoonaa tonnia. Tällaisen tuonnin arvo oli 1,32 miljardia euroa. Vaikka Venäjän federaatio toimittaa nykyisin suhteellisen vähän viljoja, öljysiemeniä ja niistä johdettuja tuotteita suoraan Euroopan unionin (EU) markkinoille[2], se on kyseisten tuotteiden erittäin suuri tuottaja ja johtava viejä maailmanlaajuisesti. Vuosina 2020–2022 se vei kyseisiä tuotteita noin 55 miljoonaa tonnia[3]. EU:n kaikkia koskevat tullit eli viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden tuonnissa tällä hetkellä kannettavat suosituimmuustullit vaihtelevat suuresti. Tuotteesta riippuen tulleja joko ei kanneta ollenkaan, ne ovat hyvin alhaisia tai ne ovat jo niin korkeita, ettei kauppaa käydä. Sen vuoksi Venäjän federaatiosta tulevien viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden tuojat eivät joko maksa suosituimmuustulleja lainkaan tai maksavat alhaiset suosituimmuustullit päästäkseen EU:n markkinoille. Kyseiset tullit eivät siis muodosta merkittävää estettä tuotteiden pääsylle EU:hun.

Kun otetaan huomioon, että Venäjän federaatio tuottaa erittäin suuria määriä viljoja, öljysiemeniä ja niistä johdettuja tuotteita, Venäjän federaation viejät voisivat tällä hetkellä helposti ja nopeasti suunnata merkittäviä määriä näitä tuotteita EU:hun ja tuottaa näin merkittäviä vientituloja Venäjän federaation taloudelle ja häiritä kyseisten tuotteiden markkinoita unionissa. Lisäksi Venäjän federaatio anastaa tällä hetkellä suuria määriä viljoja ja öljysiemeniä, jotka on tuotettu sen laittomasti miehittämillä Ukrainan alueilla ja joita se ohjaa vientimarkkinoilleen väitetysti ”venäläisinä” tuotteina. Vaikka tällaisten tuotteiden tuonti EU:hun on laitonta[4], ne tuodaan usein ensin Venäjän federaatioon, jossa niille laaditaan väärät asiakirjat. Tämän vuoksi niiden alkuperän määrittäminen on erittäin vaikeaa. Siksi on tarpeen toteuttaa asianmukaisia tariffitoimenpiteitä, jotta estettäisiin, että viljoja, öljysiemeniä ja niistä johdettuja tuotteita tuotaisiin edelleen Venäjän federaatiosta unionin markkinoille yhtä edullisin ehdoin kuin muita etuuskohteluun oikeuttamatonta alkuperää olevia tuotteita.

---

1 Neuvoston asetus (ETY) N:o 2658/87, annettu 23 päivänä heinäkuuta 1987, tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista (EYVL L 256, 7.9.1987).

2 EU:n virallisten kauppa- ja tuotantotietojen (2023) mukaan vain yksi prosentti kyseisten tuotteiden EU:n kokonaistuonnista tulee Venäjältä.

3 OECD:n/FAO:n tiedot

4 Neuvoston asetus (EU) 2022/263, annettu 23 päivänä helmikuuta 2023, rajoittavista toimenpiteistä Venäjän federaation suorittaman tiettyjen Ukrainan alueiden, jotka eivät ole hallituksen valvomia, laittoman tunnustamisen, miehittämisen tai liittämisen johdosta.

Tällaisten tariffitoimenpiteiden pitäisi auttaa estämään se, että Venäjän federaatio käyttää viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden vientiään EU:n markkinoiden häirintävälineenä heikentääkseen EU:ta poliittisesti ja taloudellisesti, mikä aiheuttaisi jännitteitä ja kitkaa EU:n sisällä ja uhkaisi myös tulliliiton moitteetonta toimintaa. Lisäksi kyseisillä tariffitoimenpiteillä varmistettaisiin, että Venäjän federaatio ei hyötyisi kaupallisesti tällaisesta viennistä EU:hun. Tällaiset vaikutukset olisivat suoraan EU:n etujen vastaisia, eivätkä ne olisi johdonmukaisia EU:n lainsäädännön ja politiikkojen kanssa.

Valko-Venäjän tasavalta vie EU:hun vain vähäisiä määriä viljoja, öljysiemeniä ja niistä johdettuja tuotteita (610 000 tonnia vuonna 2023, arvo 246 miljoonaa euroa) eikä se ole näiden tuotteiden merkittävä tuottaja tai viejä. Ehdotettua asetusta sovelletaan kuitenkin myös Valko-Venäjän tasavaltaan, koska sillä on läheiset poliittiset ja taloudelliset siteet Venäjään. Tarkoituksena on estää Venäjän federaatiosta tulevan tuonnin laiton kanavointi Valko-Venäjän tasavallan kautta, jos Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevien tai sieltä vietävien asianomaisten tavaroiden tuonnissa kannettavat EU:n tullit pysyisivät muuttumattomina. Koska Valko-Venäjä ja Venäjä lähentyvät toisiin jatkuvasti ja niiden välinen kauppa lisääntyy, on aiheellista kohdella Valko-Venäjän tasavallan tuotteita samalla tavalla kuin Venäjän federaation tuotteita.

Asetusehdotuksen mukaan Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin oleville tai sieltä vietäville viljoille, öljysiemenille ja niistä johdetuille tuotteille vahvistettaisiin uudet tullit, jotka ovat riittävän korkeat lakkauttamaan kyseisten tuotteiden tuonnin. Lähes kaikissa tapauksissa Venäjältä ja Valko-Venäjältä EU:hun suuntautuvassa viennissä kannettavat tullit nousisivat tuotteesta riippuen joko 95 euroon tonnilta tai 50 prosentin arvotulliin. Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tuotiin kyseisiä tuotteita EU:hun 4,8 miljoonaa tonnia vuonna 2023. Niiden kaupallinen arvo oli samana vuonna 1,6 miljardia euroa. Jotta vältetään Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevien tai sieltä vietävien viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden saapuminen EU:n markkinoille EU:n tariffikiintiöissä kannettavin alhaisin tullein, Venäjän federaatio ja Valko-Venäjän tasavalta on tarpeen jättää kyseisten kiintiöiden ulkopuolelle tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta.

Ehdotetun asetuksen ei odoteta vaikuttavan kielteisesti maailman elintarviketurvaan. Ensinnäkään EU:n tullien korottaminen ei vaikuttaisi asianomaisten venäläisten ja valkovenäläisten tuotteiden passitukseen EU:n alueen kautta kolmansiin maihin. Toiseksi Venäjän federaatiosta EU:hun suuntautuvat viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden kauppavirrat ovat historiallisesti olleet maailmanmarkkinoiden kokoon verrattuna hyvin vaatimattomat, eivätkä ne vaikuta merkittävästi EU:n ruoanjalostusteollisuuteen eivätkä myöskään karjankasvatukseen rehutoimitusten osalta. Lisäksi EU:n tuontitullien korotuksen odotetaan vähentävän merkittävästi kyseisiä tuontivirtoja EU:hun ja lisäävän siten kolmansiin maihin, erityisesti kehittyviin maihin, vietävissä olevaa viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden määrää.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ukraina on tällä hetkellä EU:n kolmanneksi suurin niiden tuotteiden toimittaja, joihin ehdotettu tullinkorotus kohdistuu. Kyseinen vienti tapahtuu EU:n ja Ukrainan assosiaatiosopimuksessa ja erityisesti sen pitkälle menevän ja kattavan vapaakauppa-alueen (DCFTA) perustamisesta tehdyssä IV osastossa määrätyn etuuskohtelun mukaisesti. Mainittua sopimusta on vahvistettu kaupan vapauttamista koskevilla väliaikaisilla toimenpiteillä, jotka EU hyväksyi Venäjän federaation Ukrainaan kohdistaman laittoman ja provosoimattoman hyökkäyksen jälkeen. Koska Venäjän federaation laiton hyökkäyssota Ukrainaa vastaan

vaikeutti merkittävästi Ukrainan kykyä jatkaa viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden vientiä, joka oli aiemmin sen tärkein tulonlähde, EU:n markkinat pysyivät tärkeimpänä käytettävissä olevana Ukrainan tuotteiden vientikohteena muiden vientireittien häiriöiden vuoksi. Venäjän federaatiosta, joka on yksi Ukrainan merkittävimmistä kilpailijoista EU:n markkinoilla, peräisin olevista tavaroista ja sieltä vietävistä tavaroista kannettavien tullien huomattava korottaminen on johdonmukainen sen kanssa, että unioni antoi Ukrainan viljoille, öljysiemenille ja niistä johdetuille tuotteille ensisijaisen pääsyn unionin markkinoille. Muita kolmansia maita, jotka vievät viljoja, öljysiemeniä ja niistä johdettuja tuotteita merkittäviä määriä EU:hun, ovat Brasilia, Argentiina, Yhdysvallat ja Kanada.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tässä ehdotuksessa esitetyllä Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tulevista viljoista, öljysiemenistä ja niistä johdetuista tuotteista kannettavien tullien korotuksella varmistetaan, että unionin tullipolitiikkaa, sellaisena kuin sitä sovelletaan tässä asetuksessa säädettyjen unionin yhteisen tullitariffin tullien kautta, harjoitetaan noudattaen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklan 3 kohdassa määrättyjä unionin ulkoisen toiminnan periaatteita ja tavoitteita, joiden mukaan unionin on määrä varmistaa johdonmukaisuus ulkoisen toimintansa eri alojen välillä sekä näiden ja muiden politiikkojensa välillä. Sen vuoksi katsotaan aiheelliseksi korottaa Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevien tai sieltä vietävien viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden tulleja, koska tällainen korotus olisi johdonmukainen niiden rajoittavien toimenpiteiden kanssa, joita unioni toteutti näitä maita vastaan sen vuoksi, että Venäjän federaatio kohdisti Ukrainaan provosoimattoman ja perusteettoman sotilaallisen hyökkäyksen ja että Valko-Venäjän tasavalta tukee edelleen Venäjän hyökkäystä.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Tällä asetuksella muutetaan tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annettu 23 päivänä heinäkuuta 1987 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 2658/87.

Muutos perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 31 artiklaan, jossa määrätään, että neuvosto vahvistaa yhteisen tullitariffin tullit komission ehdotuksesta.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta, koska asia, jota ehdotus koskee, kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen eikä siinä ylitetä sitä, mikä on tarpeen perussopimusten tavoitteiden saavuttamiseksi, eikä etenkään sitä, että on tarpeen varmistaa, että Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tulevat viljat, öljysiemenet ja niistä johdetut tuotteet eivät häiritse kyseisten tuotteiden EU:n markkinoita eivätkä tulliliiton asianmukaista toimintaa. Sen vuoksi kyseisten tuotteiden ei pitäisi päästä EU:n markkinoille yhtä suotuisin ehdoin kuin muista kolmansista maista ja alkuperämaista tuotavien vastaavien tuotteiden. Oikeasuhteisuus varmistetaan sillä, että ehdotuksen mukaan Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tulevassa tuonnissa kannettavia yhteisen tullitariffin tulleja korotetaan niiden tullinimikkeiden osalta, joihin viljat, öljysiemenet ja niistä johdetut tuotteet kuuluvat ja joissa tulleja ei tällä hetkellä kanneta ollenkaan tai joissa kannettavat tullit ovat

alhaiset. Korotuksen odotetaan myös heikentävän Venäjän federaation ja Valko-Venäjän tasavallan kykyä häiritä EU:n elintarvikemarkkinoiden asianmukaista toimintaa. Ehdotettu tullien korottaminen ja unionin tariffikiintiöihin pääsyn estäminen rajoittavat perusoikeuksia vain siinä määrin kuin on tarpeen unionin tavoitteiden saavuttamiseksi.

- **Toimintatavan valinta**

Tällä ehdotuksella muutetaan tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23 päivänä heinäkuuta 1987 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 2658/87.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ei sovelleta.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta.

- **Vaikutustenarviointi**

Kun otetaan huomioon Venäjän federaation meneillään oleva hyökkäys Ukrainaan ja sen kyky käyttää viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden vientiään välineenä, jolla se heikentää EU:n yhtenäisyyttä Ukrainan tukemisessa ja horjuttaa kyseisten tuotteiden EU:n markkinoita, sekä Valko-Venäjän tasavallan Venäjän federaation toimille antama tuki, on tärkeää, että asetus tulee voimaan kiireellisesti, jotta Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tulevista asianomaisista tuotteista kannettavia tulleja voidaan korottaa mahdollisimman pian. Sen vuoksi tästä asetuksesta ei tehty vaikutustenarviointia. On kuitenkin odotettavissa, että ehdotettu toimenpide vähentää merkittävästi Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevien ja sieltä vietävien tuotteiden tuontia EU:hun ja että se monipuolistaa kyseisten tuotteiden tuontia Venäjän federaation ja Valko-Venäjän tasavallan kustannuksella.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Toimenpide ei lisää yritysten sääntelytaakkaa suhteettomasti.

- **Perusoikeudet**

Ehdotus on johdonmukainen unionin ihmisoikeuspolitiikan kanssa ja yhdenmukainen perusoikeuskirjan kanssa. Siltä osin kuin tuontitullien määrääminen vaikuttaa vapauteen harjoittaa kansainvälistä kauppaa unionissa osana ammatillisen toiminnan vapautta, omistusoikeutta tai muita perusoikeuksia, mukaan lukien yhdenvertainen kohtelu, tätä pidetään perusoikeuskirjan mukaisena unionin oikeutettuna toimena. Tämä johtuu siitä, että nämä toimet toteutetaan noudattaen niitä vaatimuksia, joiden mukaan toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava toimet asianmukaisen oikeusperustan nojalla pyrkiessään oikeutettuun tavoitteeseen asettaa tiettyjen Venäjän federaation ja Valko-Venäjän tasavallan tuotteiden tuonti epäedulliseen asemaan, jotta vältetään vakavat häiriöt asiaankuuluvilla markkinoilla ja varmistetaan tulliliiton asianmukainen toiminta unionin nykyisten ulkoisen toiminnan toimenpiteiden ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Yhdenvertaisen kohtelun

osalta Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevien tai sieltä vietävien viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden tuojilta kannetaan korotettuja tuontitulleja, mutta niitä ei kanneta sellaisten tuotteiden tuojilta, jotka eivät ole peräisin Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta ja jotka viedään muualta kuin näistä kahdesta maasta. Tämä vastaa unionin oikeutettua poliittista tavoitetta suojella unionin markkinoita sitä vastaan, että Venäjän federaatio ja Valko-Venäjän tasavalta käyttävät asianomaisten tuotteiden kauppaa EU:n vakauden horjuttamiseen.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tällä ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia menoihin, ja sillä on erittäin vähäinen rahoitusvaikutus tuloihin. Ehdotettuja korotettuja tulleja odotetaan kannettavan minimaalisesti ja tuskin ollenkaan. Tämä johtuu siitä, että viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden tuonti Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta keskittyy nykyisin hyvin suurelta osin sellaisiin tuotteisiin, joiden suosituimmuustulli on nolla tai erittäin alhainen ja että ehdotettu tullien korotus todennäköisesti romahduttaa Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tulevan tuonnin lähes olemattomiin.

Sen sijaan voidaan olettaa, että EU:n tulot vähenevät 15,77 miljoonaa euroa EU:n talousarvioon vuonna 2023 syntyneisiin omiin varoihin verrattuna. Tulonmenetysten tarkka arvo riippuu siitä, miten Venäjän federaatiosta tuleva tuonti korvataan. Jos se korvataan EU:n kotimaisella tuotannolla tai etuuskohteluun oikeutetulla tuonnilla, erityisesti Ukrainasta, tuloksena on omien varojen menetyksiä. Sen sijaan, jos se korvataan lisäämällä tuontia muista etuuskohteluun oikeuttamattomista kolmansista maista kuin Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta, tuloja saadaan yhteisen tullitariffin tulleista yhtä paljon kuin Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tulevassa tuonnissa, eikä näin ollen omien varojen menetyksiä synny. Sen vuoksi talousarvion perinteisiin omiin varoihin arvioidaan aiheutuvan enintään 15,77 miljoonan euron menetykset (eli 75 prosenttia 21 miljoonan euron kokonaistullituloista) tilanteessa, jossa EU:n nykyinen tuonti Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta korvataan kokonaan EU:n kotimaisella tuotannolla ja tuonnilla etuuskohteluun oikeutetuista kumppaneista. Perinteisiin omiin varoihin kohdistuva tulojen menetys katetaan bruttokansantuloon (BKTL) perustuvilla jäsenvaltioiden maksuosuuksilla.

Säädökseen liittyvässä rahoitusselvityksessä on tarkempia tietoja ehdotuksen talousarviovaikutuksista.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta EU:hun tulevien viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden tuonnin kehitystä voidaan seurata Euroopan komission (Eurostatin) asiaa koskevilla verkkosivustolla.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ehdotetulla asetuksella estetään se, että Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tuotaisiin viljoja, öljysiemeniä ja niistä johdettuja tuotteita EU:n markkinoille yhtä suotuisin ehdoin kuin muista alkuperämaista. Tämä tehdään korottamalla kaikkien sellaisten viljojen, öljykasvien ja niistä johdettujen tuotteiden tuontitulleja, joista ei tällä hetkellä kanneta tulleja

tai joiden tullit ovat erittäin alhaiset. Tuotteen luonteesta riippuen tullit korotetaan joko 95 euroon tonnilta tai 50 prosentin arvotulliin (viljojen osalta 95 euroa tonnilta; öljysiementen ja niistä perustuotetta tiivistämällä saatujen johdettujen tuotteiden osalta 50 prosentin arvotulli). Kyseisiä Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevia tai sieltä vietäviä tavaroita ei myöskään luettaisi unionin tariffikiintiöihin. Kyseiset tariffikiintiöt mahdollistavat pääsyn EU:n markkinoille ehdotettuja uusia tulleja alhaisemmin tullein.

2024/0082 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 31 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden tuonti unioniin on lisääntynyt merkittävästi sen jälkeen, kun Venäjän federaatio aloitti täysimittaisen hyökkäyksen Ukrainaan 22 päivänä helmikuuta 2022.

(2) Tällä hetkellä Venäjän federaatio toimittaa suhteellisen vähän viljoja, öljysiemeniä ja niistä johdettuja tuotteita unionin markkinoille. Venäjän federaatio on kuitenkin maailman johtava viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden tuottaja ja viejä. Kun otetaan huomioon Venäjän federaation tämänhetkiset vientimäärät, se voisi helposti ja nopeasti suunnata suurista varastoistaan merkittäviä kyseisten tuotteiden määriä EU:hun, mikä aiheuttaisi äkillisen tuotevirran ja häiritsisi viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden markkinoita unionissa. Lisäksi on näyttöä siitä, että Venäjän federaatio anastaa tällä hetkellä suuria määriä viljoja ja öljysiemeniä, jotka on tuotettu sen laittomasti miehittämillä Ukrainan alueilla ja joita se ohjaa vientimarkkinoilleen väitetysti venäläisinä tuotteina.

(3) Tällä hetkellä viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden tuonnissa kannettavat suosituimmuustullit ovat kaikkia koskevia unionin tulleja, jotka vaihtelevat suuresti. Tuotteesta riippuen tulleja ei joko kanneta ollenkaan, ne ovat erittäin alhaisia tai ne ovat jo niin korkeat, ettei kauppaa käydä.

(4) On tarpeen toteuttaa asianmukaisia tariffitoimenpiteitä, jotta estettäisiin se, että viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden tuonti jatkuisi Venäjän federaatiosta unionin markkinoille yhtä edullisin ehdoin kuin muuta etuuskohteluun oikeuttamatonta alkuperää olevien tuotteiden. Näiden tariffitoimenpiteiden odotetaan osaltaan estävän sen, että Venäjän federaatio suuntaa suuria viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden vientimääriä unioniin heikentääkseen sitä poliittisesti ja taloudellisesti, mikä häiritsisi kyseisten tuotteiden markkinoita unionissa, aiheuttaisi yhteiskunnallisia jännitteitä ja kitkaa unionin sisällä ja uhkaisi tulliliiton asianmukaista toimintaa. Tällaisia uhkia olisi tarkasteltava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 32 artiklan d alakohdan nojalla, minkä vuoksi olisi toteutettava kyseisen sopimuksen 31 artiklan mukaisia toimenpiteitä, jotta jäsenvaltioiden taloudelle aiheutuvat häiriöt voitaisiin välttää.

(5) Kun otetaan huomioon Valko-Venäjän tasavallan läheiset poliittiset ja taloudelliset siteet Venäjän federaatioon, samat tariffitoimenpiteet olisi toteutettava samanaikaisesti

Valko-Venäjän tasavallan osalta, jotta estetään Venäjän federaatiosta unioniin suuntautuvan tuonnin ohjaaminen Valko-Venäjän tasavallan kautta, jos Valko-Venäjän tasavallasta tulevassa asianomaisten tavaroiden tuonnissa kannettavia EU:n tulleja ei muutettaisi.

(6) Näin ollen Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevien tai sieltä vietävien viljojen, öljysiementen ja niistä johdettujen tuotteiden tuonnissa olisi kannettava korkeampia tulleja kuin muista kolmansista maista tulevasta näiden tuotteiden tuonnissa aina, kun tällä hetkellä kannettavat tullit on vahvistettu nollaksi tai ne eivät ole riittävän korkeita.

(7) Venäjän federaatiolle ja Valko-Venäjän tasavallalle ei myöskään pitäisi myöntää pääsyä unionin tariffikiintiöihin suosituimmuuskohtelun perusteella. Sen vuoksi tämän asetuksen liitteessä luetelluille tuotteille unionin tariffikiintiöissä vahvistettuja alennettuja tulleja ei pitäisi soveltaa Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta peräisin oleviin tuotteisiin eikä sieltä unioniin vietäviin tuotteisiin.

(8) Tullien suunnitellun korotuksen ei odoteta vaikuttavan kielteisesti maailmanlaajuiseen elintarviketurvaan, koska se ei vaikuttaisi asianomaisten tuotteiden passitukseen unionin alueen kautta lopullisena määräpaikkana oleviin kolmansiin maihin. Unionin tuontitullien korottaminen voi päinvastoin johtaa kyseisten tuotteiden vientiin kolmansiin maihin ja parantaa niiden saatavuutta kyseisissä maissa.

(9) Tullien korottaminen on johdonmukainen unionin ulkoisen toiminnan eri alojen välillä, kuten Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklan 3 kohdassa edellytetään. Unionin ja Venäjän federaation väliset suhteet ovat huonontuneet huomattavasti viime vuosina, ja viimeisten kahden vuoden aikana ne ovat heikentyneet erityisen paljon Venäjän federaation rikottua räikeästi kansainvälistä oikeutta ja eritoten sen hyökättyä provosoimattomasti ja perusteettomasti Ukrainaan. Unioni on heinäkuusta 2014 lähtien ottanut asteittain käyttöön rajoittavia toimenpiteitä Venäjän federaatiota vastaan.

(10) Vaikka Venäjän federaatio on Maailman kauppajärjestön jäsen, unionin ei Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen ja erityisesti GATT 1994 -sopimuksen XXI artiklan nojalla sovellettavien poikkeusten (turvallisuuspoikkeusten) nojalla tarvitse noudattaa velvollisuutta myöntää Venäjän federaatiosta tuotaville tuotteille niitä etuja, jotka myönnetään muista maista tuotaville vastaaville tuotteille (suosituimmuuskohtelu).

(11) Myös unionin ja Valko-Venäjän tasavallan väliset suhteet ovat heikentyneet viime vuosina, koska Valko-Venäjän hallinto ei noudata kansainvälistä oikeutta, perusvapauksia eikä ihmisoikeuksia ja se tukee Venäjän sotilaallista hyökkäystä Ukrainaan. Unioni on lokakuusta 2020 lähtien ottanut asteittain käyttöön rajoittavia toimenpiteitä Valko-Venäjää vastaan.

(12) Koska Valko-Venäjän tasavalta ei ole Maailman kauppajärjestön jäsen, unionilla ei ole Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen nojalla velvollisuutta myöntää Valko-Venäjän tasavallasta tuotaville tuotteille suosituimmuuskohtelua. Lisäksi voimassa olevissa kauppasopimuksissa sallitaan toimet, joita voidaan perustella sovellettavilla poikkeuslausekkeilla ja erityisesti turvallisuuspoikkeuksilla.

(13) Jotta voitaisiin saavuttaa perustavoite ja varmistaa, että Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tuotavat viljat, öljysiemenet ja niistä johdetut tuotteet eivät häiritse kyseisten tuotteiden EU:n markkinoita ja tulliliiton asianmukaista toimintaa, on tarpeen ja aiheellista vahvistaa säännöt, joilla kyseisten tuotteiden tulleja korotetaan

välittömästi. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen aiottujen tavoitteiden saavuttamiseksi,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liite I tämän asetuksen liitteen mukaisesti.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
[…]

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

EHDOTUKSEN NIMI:

Ehdotus neuvoston asetukseksi tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta.

BUDJETTIKOHDAT:

Luku ja momentti: 12 luvun 120 momentti

Vuodeksi 2024 budjetoitu määrä: 24 620 400 000 euroa

RAHOITUSVAIKUTUKSET:

☐ Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia.

X Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia menoihin, mutta sillä on rahoitusvaikutuksia perinteisistä omista varoista saataviin tuloihin seuraavista syistä:

sellaisten Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluviin CN-koodeihin luokiteltavien tuotteiden, joiden tulleja ehdotetaan korotettaviksi, tuonnin kokonaisarvo oli yli 1,57 miljardia euroa vuonna 2023. Tullinalaisten tullinimikkeiden osuus tästä määrästä oli 338 miljoonaa euroa. Valtaosa tuontituotteista (83,4 miljoonaa euroa) kuului CN-koodiin 1514 11 90, jossa kannettava tulli on 6,4 prosenttia. Lisäksi tuotiin huomattavia määriä sellaisia tuotteita, jotka kuuluvat CN-koodiin 1518 00 95 (77,3 miljoonaa euroa) tai CN-koodiin 2309 90 91 (76,4 miljoonaa euroa). Ensin mainitussa koodissa kannettava tulli on 2 prosenttia, kun taas toiseksi mainitussa koodissa kannetaan 12 prosentin arvotulli. CN-koodiin 2308 00 90 kuuluvien tuotteiden tuonnin arvo oli 32,4 miljoonaa euroa. Siinä kannetaan 1,6 prosentin arvotulli. CN-koodiin 1008 10 00, jossa kannettava tulli on 37 euroa tonnilta, kuuluvia tuotteita tuotiin 14 760 tonnia vuonna 2023. Sen sijaan CN-koodiin 1008 29 00, jossa kannettava tulli on 56 euroa tonnilta, kuuluvia tuotteita tuotiin 10 005 tonnia. CN-koodiin 1003 90 00 kuuluvia tuotteita tuotiin 54 706 tonnia. Sitä koskevassa WTO-kiintiössä kannettava tulli on 62,25 euroa tonnilta. Tulleja kannetaan myös muihin CN-koodeihin kuuluvista tuotteista, mutta niiden tuonnin arvo on huomattavasti alhaisempi. Kyseisissä CN-koodeissa kantamatta jäävien tullien enimmäismäärä on laskettu jäljempänä (viimeinen summa).

Tällä asetuksella tapahtuvan tullien korotuksen myötä näiden kauppavirtojen odotetaan vähenevän huomattavasti tai jopa loppuvan. Kun ehdotettu tullien korotus tehdään sellaisten tavaroiden osalta, joista ei tällä hetkellä kanneta tullia tai joista kannettavat tullit ovat erittäin alhaisia, tulleja odotetaan joutuvan kantamaan vain erittäin vähän ja lähes olemattoman määrän, sillä tullien korotuksen vuoksi kauppavirtojen odotetaan lakkaavan.

Edellä esitetyn perusteella tästä asetuksesta EU:n talousarvioon aiheutuvan tulonmenetyksen voidaan arvioida olevan enintään 15,77 miljoonaa euroa vuodessa: [(6,7 miljoonaa euroa + 2,11 miljoonaa euroa + 9,17 miljoonaa euroa + 0,88 miljoonaa euroa + 0,52 miljoonaa euroa + 0,53 miljoonaa euroa + 0,55 miljoonaa euroa + 0,56 miljoonaa euroa) = 21,03 miljoonaa euroa, bruttomäärä kantokuluineen) x 0,75][5].

[5] Kukin summa vastaa edellä lueteltuihin CN-koodeihin kuuluvista tuotteista kantamatta jääviä tulleja esiintymisjärjestyksessä.

Vuonna 2024 vaikutus perinteisiin omiin varoihin kohdistuvaan tulojen menetykseen EU:n talousarviossa on arviolta puolet edellä mainitusta määrästä eli 7,9 miljoonaa euroa.

Perinteisiin omiin varoihin kohdistuva tulojen menetys katetaan bruttokansantuloon (BKTL) perustuvilla jäsenvaltioiden maksuosuuksilla.